

Pracovní list pro gymnázia k výstavě:

Slezská vlasti, půdo svatá ...

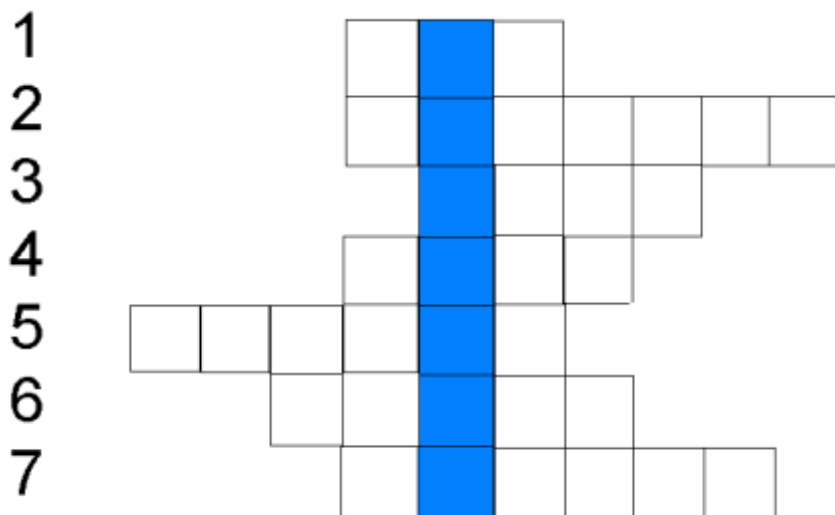
České národní hnutí na Těšínsku

Zpracovala: Mgr. Pavla Karbanová

Křížovka

V tajence se ukrývá heslo Sokolů _ _ _ _ _ _ _ _ _ _

1. Zkratka pro Dělnickou tělocvičnou jednotu.
2. Dopln část názvu prvního českého muzea v Orlové – *Slezská společnost.*
3. Dopln slovo z prvního verše vlastenecké písně – *Hej, Slované! Ještě naše slovanská řeč*
4. Zkratka pro Slezskou Matici osvěty lidové.
5. Seskupení osob které se pravidelně scházejí za určitým cílem, platí členské příspěvky, budují společné knihovny, věnují se ochotnickému divadlu, společně cvičí a podobně. Např. čtenářská beseda, tělocvičná jednota Sokol...
6. Druhé jméno panovníka, který vládl habsburské monarchii dlouhých 68 let od revolučního roku 1848 až do své smrti za první světové války v roce 1916.
7. Příjmení českého básníka, který byl autorem textu Slezské hymny. Jeho křestní jméno bylo Adolf.



Kvíz

Správná je vždy jedna možnost.

1. Kterou knihu nenapsala česká spisovatelka Božena Němcová?

- a) Babička
- b) V zámku a podzámčí
- c) Stařenka vzpomíná

2. Která osobnost, spojená s Těšínskem, byla označována za „slezskou Boženu Němcovou“?

- a) těšínská kněžna Alžběta Lukrécie
- b) Blandina Čížková
- c) Magdalena Dobromila Rettigová

3. Jak zní podtitul prvního českého listu na Těšínsku – Novin Těšínských?

- a) Zábavný a poučný týdeník pro lid moravský
- b) Slezský lid sobě
- c) Písmo posvěcené českému lidu ve Východním Slezsku

4. Ve kterém městě vzniklo roku 1909 první české gymnázium na Těšínsku?

- a) v Těšíně
- b) ve Frýdku
- c) v Orlové

5. Které z následujících měst neleží na Těšínsku?

- a) Místek
- b) Slezská Ostrava
- c) Jablunkov

6. Který pták se nevyskytuje v názvu některého z tělovýchovných spolků?

- a) Orel
- b) Jestřáb
- c) Sokol

7. Členem kterého církevního řádu byl obhájce českého jazyka, spisovatel a historik Bohuslav Balbín (žil v letech 1621–1688)?

- a) dominikánského
- b) křížovníků s červenou hvězdou
- c) jezuitského

8. Kdo je autorem pětisvazkového díla *Dějiny národa českého v Čechách a v Moravě*?

- a) František Palacký
- b) Ján Kollár
- c) Fratišek Horčička

9. Který pojem je synonymem slova *renegát*?

- a) vysoký státní úředník
- b) odrodilec
- c) obrozenec

10. Ve kterém roce vznikl státní útvar Rakousko-Uhersko?

- a) 1848
- b) 1526
- c) 1867

Spojte česká národní hesla:

Hej Slované!	do české školy!
Zpěvem k vítězství	hoden potupy všech lidí!
České dítě	zemi nejkrásnější všech!
Slezská vlasti, půdo svatá,	Ještě naše slovanská řeč žije!
Kdo se za řeč otců stydí,	vlasti síla!
Víra,	a vítězstvím k slávě!

Přiřaď k novinám město, kde vycházely:

Opavský týdeník	Těšín
Noviny Těšínské	Opava
Obrana Slezska	Těšín a Frýdek
Gwiazdka Cieszyńska	Orlová

Vyřaď pojem, který nepatří mezi ostatní a napiš proč:

1.
 - a) Dělnická tělocvičná jednota
 - b) Literárně-zábavní klub „Snaha“
 - c) Bruzovská beseda
 - d) Matice osvěty lidové pro knížectví Těšínské
-

2.
 - a) Kwěty
 - b) Česká včela
 - c) Časopis Národního muzea
 - d) Slávy dcera
-

3.
 - a) Augustin Petr
 - b) Antonín Klvaňa
 - c) Václav Sekera
 - d) Karel Kotek
-

4.
 - a) obnovené zřízení zemské
 - b) Stremayrova jazyková nařízení
 - c) rakousko-uherské vyrovnání
 - d) zrušení poddanství
-

České názvy některých obcí na Těšínsku se v 19. století lišily od těch dnešních. Jistě uhodneš, kam měl národní obrozenec namířeno, když šel do:

Dombrové	_____
Ratimova	_____
Blendovic	_____
Pětvaldu	_____
Tošonovic	_____
Polské Ostravy	_____
Venclovic	_____
Záblače	_____

Vyber správná slova v textu:

Blandina Čížková se narodila v *Čechách / ve Slezsku / v Německu*. V deseti letech s rodiči přistěhovala do Těšína. Vzděláním byla *učitelka / prodavačka / švadlena*, ale proslavila se jako vynikající žurnalistka a spisovatelka. Byla dlouholetou redaktorkou *časopisu Květy / Rudého práva / Novin Těšínských*. Později z Těšína odešla a usadila se v *Místku / Novém Jičíně / Polské Ostravě*, kde si otevřela *hostinec / obchod s prádlem / tiskárnu*. Po první světové válce vedla místní knihovnu.

Poznej o kterou osobnost se jedná. Poznáš ji na obrázku?

1. _____
 - Působil jako evangelický pastor v Návsi u Jablunkova.
 - Byl přítelem Františka Palackého.
 - Vyučoval zpěvu na evangelickém gymnáziu v Těšíně.
2. _____
 - Říkalo se mu „otec chudiny“ a působil ve Frýdku.
 - V průběhu revoluce roku 1848 bojoval na vídeňských barikádách.
 - Nosil hustý plnovous a po otci pocházel z Bruzovic.
3. _____
 - Byl internován Brixenu.
 - Skládal epigramy.
 - Bylo po něm přejmenováno město Německý Brod (původní název).



Ve kterém spolku se angažovaly osoby na obrázcích? Odpovědi jsou ukryty ve výstavě.



1. _____



2. _____



3. _____



4. _____



5. _____



6. _____

Určete podle detailu o jakou budovu se jedná a ve které obci se nachází. Odpovědi jsou ukryty ve výstavě.



1. _____



2. _____



3. _____



4. _____



5. _____



6. _____



7. _____



8. _____



9. _____